

Universitätsbibliothek Paderborn

**D. Petri Chrysologi Archiepiscopi Ravennatis, viri
eruditissimi atque sanctissimi, Sermones In Evangelia De
Dominicis & festis aliquot solemnioribus totius anni,
insignes & peruetusti**

Petrus <Chrysologus>

Lvgdvni, 1623

In verba eiusdem, Nolite configurari huic sæculo, &c. Sermo CXX.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-50232](#)

gloriæ corona promittitur? Est ergo nobis agoni-
zandum non leui certamine: certamus enim contra
spiritualia nequitia, contra diabolum & angelos
eius: certamus contra iniustitiam, contra impieta-
tem, contra malitiam, contra impudicitiam, contra
diuersas illecebras peccatorum. Et si certantes vinci-
mus, tot coronas accipimus, quot vitiorum victores
fuerimus. Magnus itaque agon iste est, in quo
spectaculum domino exhibemus: spectamur enim
certantes à domino: spectamur ab angelis eius: in
terra vincimus, sed præmium virtutis in cœlestibus
accipimus. Denique sancti martyres in agone certa-
minis positi, non solum virtus peccatorum, sed ipsam
mortem vicerunt, & præmia immortalitatis suscep-
perunt. In hoc agone primo Dominus & Saluator
noster, & certauit & vicit, ut nobis exemplum
certaminis & victoriae demonstraret. Hæc ergo vo-
biscum tractantes, semen boni certaminis iniicimus
in cordibus vestris, tanquam sulcata inuenientes pe-
ctora vestra aratro iustitiae. Colite igitur verbum
quod sparsimus in vobis, ut possit germinare quod
fatuim est. Deus autem visitatione sua, rore suæ vos
pietatis infundat: & det incrementum seminibus no-
stris, quo possitis in collectis manipulis meritorum ad
fructum centesimum peruenire.

---

*In verba eiusdem, Nolite configurari huic seculo, &c.
Sermo C XX.*

Christus Apostolos sal esse hodie patefecit, di-
Mat. 5. cendo: Vos estis sal terræ. Ne quis ergo impa-
tienter ferat, si beati Pauli verba ut grana diuini solis
terimus: quatenus altius soporati sensus intelligentiā
condire possimus. Grana enim salis integra saliunt,
quatenus in medullis ipsa subtilius attenuata de-
scendant

descendant: sic sermo Apostoli communiter lectus præbet simplicem sensum, profundam scientiam prestat, lectione sedula iteratur ad illa quæ ante perscrutati sumus. Hodie dicit beatus Apostolus, *Nolite con-* Rom. 12.
figurari huic seculo. Putasne beatus Paulus Apostolus dicendo sic, elementorum figuris ne configuremur oblistit? neve simus, ut Persarum Reges, qui subiecta nunc pedibus suis sphæra, ut polum se calcare vices mentiuntur: nunc radiato capite ne sint homines, solis resident in figura: nunc impositis sibi cornibus, quasi viros se esse dôleant, effeminantur in Lunam: nunc varias velut siderum sumunt formas, ut hominis perdant figuram, & nihil supernæ claritatis acquirant. Sed ista licet de seculi vanitate descendant, & à sapientibus tam fugienda sint quam ridenda: tamen Apostolus cum dicit, *Nolite configurari huic seculo.* Seculi vitam corrigit, arguit mores, iudicat institutum, castigat voluntates, luxuriam condemnat, & totam vanitatum secularium pompam propellit, effugat, excludit à mentibus Christianis. Sed hoc modo strictem commonet, quod est in principio huius epistolæ latius executus: ubi figuram seculi in vitiis sic figurat. Repletos, inquit, omni iniquitate, malitia, fornicatione, avaritia, nequitia, plenos inuidia, homicidiis, contentione, dolo, malignitate, susurratores, detractores, Deo odibiles, contumeliosos, erectos, superbos, inuentores malorum, parentib. non obedientes, insipientes, incompositos, sine affectione, sine misericordia, qui cum iustitiam Dei cognouissent, non intellexerunt, quoniam qui talia agunt, digni sunt morte: non solum qui faciunt illa, sed & consentiunt facientibus. Fratres, audistis formam seculi, didicistis speciem, vidistis figuram: si tamen formam & non informe monstrum,

D d 2 vbi

vbi confusione criminum tota rerum facies est dele-
ta : vbi peccatorum connubio tota mundi figura est
dissoluta , vbi delictorum morbis imago ipsa ablata
est conditoris , vbi homo in vitiis est sepultus , vbi
corrupti corporis scatent scelera , vbi homo homi-
nis est sepulchrum , vbi in homine non homo cerni-
tur , sed cadauer. Apostolus ergo huic formæ nos
prohibet esse conformes : & configurari nos huic
vetat figuræ : huic similitudini consimiles non esse
esse permittit, sed ad formam Dei reformat , ad simi-
litudinem reuocat Christi , & totam reducit ad ima-
ginem conditoris , dicens : *Sed reformamini in nouita-*
te sensus vestri. Hoc est , sitis per Christum sensibus
innouati , abiecta seculi huius figura : & tota inuete-
ratæ imaginis deformitate projecta , formam vestram
in formam vestri reducite Saluatoris: ut nouitas sen-
suum vestrorum in vestris actibus elucescat , & cœ-
lestis homo cœlesti habitu iam gradiatur in terra.
Qualiter autem componat formam noui hominis,
iam patescat. *Sicut enim in uno corpore multa membra*
habemus, omnia autem membra non eundem habent actum;
sic multi vnum corpus sumus in Christo , singuli autem al-
ter alterius membra. Habentes autem donationes secun-
dum gratiam quæ data est nobis differentes. Agit , agit
ut corpus quod collocat in cœlesti actu , in superna
vita , in moribus sanctitatis, membrorum consensu,
& copulatione consistat : neque pes oculi ministe-
rium, neque oculus pedis officium peruerso tumore
confundat : sed ut sanctitatis membra donis conten-
ta sint largitoris , & credant suum esse membra om-
nia , quod vnum fecerit membrum : quia minorari
nescit membrum vnum , quod totum honoratur in
corpus. Hinc est quod Apostol. actus membris mem-
bra actibus sic depingit. Sine qui docet in doctrina,

qui

qui exhortatur in exhortatione, qui tribuit in simplicitate,
qui praest in solicitudine, qui miseretur in hilaritate. Charitas sine simulatione, odientes malum, adhaerentes bono,
inuicem honore praeuenientes, inuicem benigni, solicitudi-
ne non pigri, spiritu feruentes, Domino seruientes, spe
gaudentes, in tribulatione patientes, orationi instantes,
memoriis sanctorum communicantes, hospitalitatem fe-
ctantes: benedicte, & nolite maledicere: gaudete cum
gaudentibus, flete cum flentibus: prouidentes bona, non so-
lum coram Deo, sed etiam coram hominibus. Nolite esse
prudentes apud vosmetipos, nulli malum pro malo red-
dentes: si fieri potest, quod ex vobis est, cum omnibus ho-
minibus pacem habentes: non vindicantes vosmetipos, sed
date locum iræ. Si esurierit inimicus tuus, ciba illum: si
sit, potum da illi: noli vinci, sed vince in bono malum.
Superius fratres, Apostolus patefecit membra vi-
tiorum: reuelauit modo nobis membra virtutum: ut
cœleste corpus tantis solidatum membris, neruis ta-
libus roboratum, possit facile mundi bella proster-
nere, diaboli superare conflictus. Et ita viuens, vt
Apostolus docuit, non prosternit mundum: non
proferit carnem: non diabolum vincit: non æquatur
Angelis: non maior est cœlo: Plane maior cœlo,
quia cœlum non mouetur sponte, non voluntate
agit, non iudicio facit quicquam, sed sola necessi-
tate seruit semper, quia semel iussum est seruire: im-
pollutum se non viribus, non labore custodit: vnde
cum non sit obnoxium pœnæ, sic tamen nec consi-
stit ad præmium: at homo ex terrena vilitate con-
cretus, dum terrenam labem vincit, dum sanguini-
nis stimulos frangit, dum carnis exuperat passio-
nes, transcendit cœlum, ad ipsam deitatis peruo-
lat sedem: & sic fit maior cœlo, meritis supergredi-
tur Angelos, non natura. Probat hoc Apostolus

D d 3

Paulus

Paulus, qui dum satis terram vincit, & intravit cœlum, & transiuit aliud, & usque ad tertium meruit peruenire. Et iuste, nam primus consendere debet cœlos, qui sic & verbo & exemplo homines penetrare docuit cœlos: Erit, erit maior cœlo, qui vixerit, sicut docuit Paulus, erit clarior Sole, qui sic virtutum radiis toto orbe splendet, ut fuscari se nulla vitiorum nocte permittat. Erit, erit iste lucidior Luna, qui tenebras has non tenuato lumine temperat, sed totam sæculi noctem pleno meritorum fulgore depellit: nec sicut Luna quotidiana lucis detrimenta persentit, sed iugi factorum lampade in superni luminis claritate persistit: nec iste sicut illa menstruo interpolatur obscuro, sed in claritate Dei continua permanebit. Et si magna est illa quod mitigat noctem, quanto hic maior cuius vita recipit nil de nocte? De stellis taceo, quia quot cœlum stellis, tot sancti virtutibus eluescunt: dicente Domino: Vos estis lux mundi, lucete sicut luminaria in mundo. Ad summum. Cœlum, Sol, Luna, Stellæ, (Deo dicente) transibunt: iustus autem in claritate Dei continua permanebit. Velim fratres, de singulo Apostoli verbo proferre singulas dictiones, sed quia & frequentata lectio fastidium generat audienti, & nos diutius non possumus Evangelicas tacere virtutes: gratum sit charitati vestræ quod compendioso sermone præsentem clausimus lectionem: Deus autem noster, & quæ diximus, & quæ tacuimus, ipse sanctis vestris sensibus insinuare dignetur.

De diuite & Lazaro, Sermo CXXI.

Avidistis fratres, hodie & paupertatis finem, & diuitiarum, qualis sit exitus cognouistis: dicen
Len. 10. te Domino, Homo quidam erat diues, & induebatur
purpura